

Green taxes/tradeable permits for climate change (Grønne afgifter/omsættelige kvoter og klimaforandringer)

Som nævnt under punktet om subsidier til fossil energi er der betydelige afgifter på energi i EU. I procent af BNP er afgifterne dog vigende.

I år 2000 udgjorde afgifterne 2,1 pct. af BNP, mod nu 1,7 pct.

Det skyldes delvist, at energiforbruget stiger mindre kraftigt end realvæksten i almindelighed, men også, at satserne ikke i fulgt omfang bliver reguleret med inflationen.

I EU er afgiftssystemet blevet suppleret med CO₂-kvotesystemet. Kvotesystemet har fordyret brug af energi med 0,1- 0,2 pct. af BNP i 2009. Kvotesystemet belaster særligt energi, der hvor afgifterne har været svære at indføre, og hvor prisen på råenergi er lav:

- brændsel til fremstilling af el
- brændsel til udvinding af olie og gas
- brændsel til visse meget store og oftest energiintensive virksomheder

Kvotesystemet dækker omkring halvdelen af de danske udledninger af CO₂ fra energianvendelse.

I følgende tabel er vist udviklingen i de danske CO₂ udledninger fra energianvendelse

Mio. tons CO ₂	2005	2006	2007	2008	2009
Energiselskaber	18,293	26,043	21,335	19,320	19,448
Nordsø	2,206	2,144	2,139	2,024	1,818
Portland*	2,565	2,695	2,764	2,235	1,513
Andre industrier mv. end Portland	3,403	3,307	3,183	2,964	2,679
Udledninger omfattet af kvotesystem	26,468	34,191	29,422	26,545	25,461.030
I alt faktiske CO ₂ udledninger mio. t	49,4	57,3	52,5	49,6	
Do korrigerede	51,0	52,4	52,6	51,5	
Faktiske emissioner i alt (alle klimagasser)	63,6	70,2	65,5		

*: Omkring halvdelen af udledningerne kommer fra at CO₂ drives ud af kridtet ved brænding.

Udledningerne af CO₂ fra kvotesektoren er EU ansvar. Derimod er landene forpligtet til, at udledningerne udenfor kvotesektoren holdes indenfor det aftalte.

Det sikres i vid udstrækning via afgifter.

Det danske afgiftssystem består udover afgifter på NO_x og SO₂ af en energiafgift og af en CO₂-afgift.

Hovedstrukturen i afgifterne i vist i følgende tabel:

Kr./GJ	CO ₂ -afgift	Energiafgift	NO _x -afgift	Svovlafgift	I alt
Fossil benzin	11,3	118,2	0,2	0	129,6
Biobenzin	0	118,1	0,2	0	118,3
Fossil diesel	11,5	69,1	0,3	0	80,9
Biodiesel	0	69,1	0,3	0	69,4
<i>Til rumvarme:</i>					
Fyringsolie	11,5	57,3	0,3	0	69,1
Naturgas	8,9	57,3	0,2	0	66,4
Kul	14,8	57,3	0,5	2	74,6
Halm	0	0	0,5	1,7	2,2
El*	17,2	199,4	0	0	216,7
<i>Til proces uden for CO₂-kvotesektoren:</i>					
Fyringsolie	11,5	4,5	0,3	0	16,0
Naturgas	8,9	4,5	0,2	0	13,4
Kul	14,8	4,5	0,5	2	21,8
Halm	0	0	0,5	1,7	2,2
El*	17,2	7,2	0	0	24,4
<i>Til proces inden for CO₂-kvotesektoren:</i>					
Fyringsolie	0	4,5	0,3	0	16,0
Naturgas	0	4,5	0,2	0	13,4
Kul	0	4,5	0,5	2	21,8
Halm	0	0	0,5	1,7	2,2
El*	17,2	7,2	0	0	24,4

* Ca. 40 pct. heraf, når man sammenligner med forbrug af brændsel til fremstilling af el på kraftværker.

Afgifterne på NO_x - 5 kr./kg og SO₂ – 10 kr./kg er oftest forholdsvis lave. Der er dog en betydelig afgiftsbelastning ved visse brændsler. Afgifterne er sjældent reduceret for særlige anvendelser.

CO₂-afgiften er balanceret omkring 155,4 kr./t CO₂ i 2010. Den opkræves af udledning af CO₂ fra energianvendelse – (kul, gas olie og plast i affald).

Der er fritagelser for brændsel anvendt til fremstilling af el og til proces indenfor kvotesektoren. CO₂-udledningerne er her belastet med omkostninger ved forbrug af CO₂-kvoter.

Der er generelt samme CO₂-afgift på erhverv og husholdninger.

Energiafgifterne på brændsel er balanceret omkring 57,3 kr./GJ hvad enten der er tale om kul, olie eller gas. Der er højere satser for benzin og dieselolie mv. til vejtransport mv.

Brændsel, der anvendes til proces i erhverv får godtgjort afgiften ned til 4,5 kr. pr. GJ. Der er dog fritagelse for denne afgift for brændsel til primær jordbrug samt metallurgiske og mineralogiske processer – f.eks. jernstøberier og cementproduktion.

De danske afgifter afviger ikke ret meget fra afgifterne i de øvrige EU lande for så vidt angår benzin og diesel. De danske afgifter ligger dog i den øvre ende.

Danmark afviger fra de andre lande ved meget høje afgifter på el og brændsel til rumvarme i husholdninger mv. Selv om afgifterne er væsentlig lavere på brændsel og el til proces, er de oftest noget større end i udlandet, hvor de oftest er tæt på 0.

Hvis CO₂-udledningerne skal reduceres mest omkostningseffektivt skal der være samme belastning på tværs af anvendelser.

Det danske CO₂-afgiftssystem kommer tættest på dette ideal. Dels er CO₂-afgiften ens pr. ton CO₂ for de forskellige brændsler, dels er der ikke CO₂-afgift på brændsel til proces indenfor kvotesektoren. Og endelig er CO₂-afgiftssatsen tilstræbt at blive ens med CO₂-kvoteprisen.

I udkast til forslag til nyt energibeskatningsdirektiv fra EU, er det den danske model, der er valgt

- CO₂-afgift på udledninger, der ikke er omfattet af CO₂-kvoter
- CO₂-sats = forventet kvotepris
- Eventuel energiafgift herudover

Provenumæssigt er det dog energiafgifterne herunder afgifterne på el, der vejer tungest. Afgifterne er med til at understøtte ambitiøse mål om mindre energiforbrug og mere VE.

Skatter og CO2 kvoter

CO₂-kvoter beskattes ikke af værdien ved tildelingen, men ved salg af en tildelt CO₂-kvote beskattes fortjenesten. De CO₂-kvotebelagte virksomheder, som køber CO₂-kvoter, kan fradrage købssummen, når de har brugt kvoten i produktionen. Hvis de derimod sælger en kvote videre uden at bruge den i produktionen, kan de ikke umiddelbart fradrage købssummen, men købssummen fragår ved opgørelsen af nettofortjenesten, som beskattes, når kvoten sælges. Det samme gælder for alle andre, der handler med CO₂-kvoter. De kan heller ikke fradrage købssummen på købstidspunktet, men beskattes af nettofortjenesten ved salg.

På momsområdet gælder den såkaldte omvendte betalingspligt. Det vil sige, at køberen skal indbetale momsen. Den omvendte betalingspligt er indført for at imødegå momssvig, idet forpligtelsen til at afregne moms er sammenfaldende med det tidspunkt, hvor momsen fradrages. Yderligere bevirker den omvendte betalingspligt, at det er en og samme virksomhed, der henholdsvis indbetaler og fratrukker momsen. Den omvendte betalingspligt gælder ikke for private købere.